

Toimintakulttuuri ja oppimisympäristöt

Oppimisympäristöjen ja työtapojen valintaa, käyttöä ja kehittämistä ohjaavat paikalliset tavoitteet ja erityiskysymykset

Jokainen koulu täsmentää oman toimintakulttuurinsa sekä oppimisympäristöjen ja työtapojen kehittämisen tavoitteet, yhteiset toimintaperiaatteet sekä yhteistyön ja muun käytännön toteutuksen lukuvuosisuunnitelmaan. Lukuvuosisuunnitelmat laaditaan syyslukukauden alussa ja niiden toteutuminen arvioidaan kevään koulukohtaisessa vesopäivässä. Koulukohtaisista arvioista laaditaan kooste, mikä annetaan tiedoksi lautakunnalle.

Oppiainekohtaisissa luvuissa on tarkennettu oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet.

Opetuksen eheyttäminen

Opetus järjestetään osin ainejakoisena ja osin eheyttynä.

Eheytyksen keinoja ovat esimerkiksi samanaikais- ja yhteisopettajuus sekä ohjaajien kanssa tehtävä yhteistyö; jaksottaminen, teemapäivät/tapahtumat, sekä monialaiset oppimiskokonaisuudet.

Eheytyksessä on tärkeää tehdä yhteistyötä hyvässä hengessä sekä sitoutua yhteiseen tekemiseen. Toisten huomioiminen, myönteisen palautteen antaminen ja se, että kaikilla on mahdollisuus ja halu vaikuttaa ja kantaa vastuuta edesauttavat eheyttämistä.

Eheyttämisen kaksi päälinjaa

Otalammen koulun esimerkki

Otalammen koulu on saanut keväällä 2015 OKM:ltä erityisavustusta [#MOI-hankkeen](#) toteuttamiseen.

Keskeisinä asioina hankkeessa on perinteisten oppiainerajojen poistaminen, opetussuunnitelmaan ja ilmiöpohjaisuuteen keskittyminen, tiimiopettajuus ja oppilaiden tiimityöskentely sekä oppilaiden yksilöllinen eteneminen. Otalammella on suunniteltu lukuvuosi neljän ilmiön jaksoihin. Opettajatiimi opettelee moniopettajaista ilmiöpohjaista tavoitteiden asettelua ja oppilaiden arviointia. Hankkeen aikana luodaan uusia pedagogisia menetelmiä yhteistyössä oppilaiden ja opettajien kanssa. Oppituntirajat ja lukujärjestyksrajat tulevat muuttumaan ja ala- ja yläkoulun välinen nivelraja hämärtyy. Kyseessä ei ole lyhytaikainen projekti vaan tarkoitus on avata polku uudenlaisen koulukulttuurin luomiseksi Otalammelle vaiheittain. #MOI-hankkeen myötä Otalammen koulu on kutsuttu Tiimiakatemiaan projektiin Tiimiopettajien ja tiimijohtamisen koulutukseen lukuvuonna 2015 – 2016.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Toteuttamista ohjaavat paikalliset tavoitteet

Paikalliset monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteet ovat perusteiden luvun 4.4. mukaiset.

Koulukohtaisesti toteutettava eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet sovitaan yhdessä lukuvuosisuunnitelmaa tehdessä.

Toteuttamista ohjaavat periaatteet ja toteuttamistavat

Kunnan tasolla on mahdollista päättää yhteisistä teemoista, joista monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan. Jos jonakin vuonna yhteistä teemaa kunnan tasolla ei ole, koulukohtaisesti voidaan toteuttaa monialaisia oppimiskokonaisuuksia koulun oman kiinnostuksen, resurssien sekä sidosryhmäyhteistyön puitteissa.

Koulukohtaisesti on tärkeä määritellä eri oppiaineiden ja koulun muun toiminnan yhteistyötä ja työnjakoa koskevat toimintatavat oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa. Oppiaineet valitaan kulloisenkin aiheen edellyttämällä tavalla. Kuitenkin huolehditaan siitä, että kaikki oppiaineet ovat vuorollaan mukana oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet voivat olla harkinnan mukaan eripituisia: päiviä, kuukausi, koko lukuvuosi, laskennallisesti 1h/viikko, toteutus on koulukohtaista. Opetushallituksen suositus on yhteensä 1 vk/vuosi riippuen oppilaan vuosiviikkotuntimäärästä. Joustavaa oppilaiden ryhmittelyä voidaan käyttää oppimisen tukena.

Oppilaat ovat mukana kokonaisuuksien ideoinnissa ja suunnittelussa.

https://www.static.nobel.com/71307206454_916081114.jpg

Tavoitteet ja sisällöt

Tavoitteena on, että oppilaat valitsevat opettajan kanssa monialaisen oppimiskokonaisuuden/kokonaisuuksia. Tavoitteena on, että kokonaisuus nousee oppilaiden omista kiinnostuksen kohteista ja kysymyksistä.

Sisällöt ovat oman koulun arvojen, oppimiskäsityksen ja toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia. Arvoina voi olla esimerkiksi oppimiskokonaisuuksien autenttisuus, kokonaisvaltaisuus ja laaja-alaisen osaamisen kehittyminen.

Monialaisen oppimiskokonaisuuden tavoitteet ja sisällöt kuvataan koulukohtaisessa lukuvuosisuunnitelmassa.

Arviointikäytännöt

Oppilaat ja opettajat yhdessä osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien arviointiin.

Laaja-alainen osaaminen on punottu oppiaineiden tavoitteisiin, joten monialaisia oppimiskokonaisuuksia suunniteltaessa opettaja poimii omasta oppiaineesta ne tavoitteet, mitä haluaa painottaa kyseisen oppimiskokonaisuuden aikana arvioinnissa ja suunnittelee arvioinnin toteutuksen sen mukaan (formatiivisena prosessin arviointina: itsearviointina, vertaisarviointina; ja summatiivisena arviointina (opitun sisällön arviointina)).

Oppilaille annetaan palautetta työskentelystään oppimiskokonaisuuden aikana ja oppilaan osoittama osaaminen otetaan huomioon oppiaineissa annettavaa sanallista arviota tai arvosanaa muodostaessa.

Toteutumisen seuranta, arviointi ja kehittäminen

Jokainen koulu huolehtii siitä, että jokainen oppilas osallistuu monialaiseen oppimiskokonaisuuteen vuosittain.

Koulun omassa arviointi-vesossa vuosittain arvioidaan ja kehitetään monialaisia oppimiskokonaisuuksia.